

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಹನುಮತ್ತುಚ್ಛಂ ಪ್ರದೀಪ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೈಸ್ತಸ್ಯ ನಗರೇ ಪರಿಚಾರಣಂ

ತಸ್ಯ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ದೇಶಕಾಲಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಭ್ರಾತುರುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ || ೫.೫೩.೧ ||

ಸಮ್ಯಗುಕ್ತಂ ಹಿ ಭವತಾ ದೂತವಧ್ಯಾ ವಿಗರ್ಹಿತಾ |
ಅವಶ್ಯಂ ತು ವಧಾಯಾನ್ಯಃ ಕ್ರಿಯತಾಮಸ್ಯ ನಿಗ್ರಹಃ || ೫.೫೩.೨ ||

ಕಪೀನಾಂ ಕಿಲ ಲಾಂಗೂಲಮಿಷ್ಟಂ ಭವತಿ ಭೂಷಣಂ |
ತದಸ್ಯ ದೀಪ್ಯತಾಂ ಶೀಘ್ರಂ ತೇನ ದಗ್ಧೇನ ಗಚ್ಛತು || ೫.೫೩.೩ ||

ತತಃ ಪಶ್ಯಂತ್ವಮುಂ ದೀನಮಂಗವೈರೂಪ್ಯಕರ್ಶಿತಂ |
ಸುಮಿತ್ರಜ್ಞಾತಯಃ ಸರ್ವೇ ಬಾಂಧವಾಃ ಸಸುಹೃಜ್ಜನಾಃ || ೫.೫೩.೪ ||

ಆಜ್ಞಾಪಯದ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಪುರಂ ಸರ್ವಂ ಸಚತ್ವರಂ |
ಲಾಂಗೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ರಕ್ಷೋಭಿಃ ಪರಿಣೇಯತಾಂ || ೫.೫೩.೫ ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕೋಪಕರ್ಕಶಾಃ ||
ವೇಷ್ಟಂತೇ ತಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಂ ಜೀರ್ಣೈಃ ಕಾರ್ಪಾಸಕೈಃ ಪಟೈಃ || ೫.೫೩.೬ ||

ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯ ಮಾನೇ ಲಾಂಗೂಲೇ ವ್ಯವರ್ಧತ ಮಹಾಕಪಿಃ |
ಶುಷ್ಕಮಿಂಧನಮಾಸಾದ್ಯ ವನೇಷ್ಟಿವ ಹುತಾಶನಂ || ೫.೫೩.೭ ||

ತೈಲೇನ ಪರಿಷಿಚ್ಯಾಥ ತೇಽಗ್ನಿಂ ತತ್ರೋಪಪಾದಯ |
ಲಾಜೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನತಾಡಯತ್ || ೫.೫೩.೮ ||

ರೋಷಾಮರ್ಷಪರಿತಾತ್ಮಾ ಬಾಲಸೂರ್ಯಸಮಾನನಃ |

ಸ ಭೂಯಃ ಸಂಗತ್ಯೈಃ ಕ್ರೂರೈ ರಕ್ಷಸೈರ್ಹರಿಪುಂಗವಃ || ೫.೫೩.೯ ||

ಸಹಸ್ಮಿಬಾಲವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಜಗ್ಮುಃ ಪ್ರೀತಿಂ ನಿಶಾಚರಾಃ |

ನಿಬದ್ಧಃ ಕೃತವಾನ್ ವೀರಸ್ತತ್ಕಾಲಸದೃಶೀಂ ಮತಿಂ || ೫.೫೩.೧೦ ||

ಕಾಮಂ ಖಲು ನ ಮೇ ಶಕ್ತಾ ನಿಬದ್ಧಸ್ಯಾಪಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ |

ಛಿತ್ತಾ ಪಾಶಾನ್ ಸಮುತ್ತತ್ಯ ಹನ್ಯಾಮಹಮಿಮಾನ್ ಪುನಃ || ೫.೫೩.೧೧ ||

ಯದಿ ಭರ್ತೃಹಿತಾರ್ಥಾಯ ಚರಂತಂ ಭರ್ತೃಶಾಸನಾತ್ |

ನಿಬದ್ಧಂತೇ ದುರಾತ್ಮಾನೋ ನ ತು ಮೇ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ಕೃತಾ || ೫.೫೩.೧೨ ||

ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಪರ್ಯಾಪ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮಹಂ ಯುಧಿ |

ಕಿಂ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವಿಷಹಿಷ್ಯೇಽಹಮೀದೃಶಂ || ೫.೫೩.೧೩ ||

ಲಂಕಾ ಚಾರಯಿತವ್ಯಾ ಮೇ ಪುನರೇವ ಭವೇದಿತಿ |

ರಾತ್ರೌ ನಹಿ ಸುದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೇ ದುರ್ಗಕರ್ಮವಿಧಾನತಃ || ೫.೫೩.೧೪ ||

ಅವಶ್ಯಮೇವ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಾ ಮಯಾ ಲಂಕಾ ನಿಶಾಕ್ಷಯೇ |

ಕಾಮಂ ಬದ್ಧಂತು ಮೇ ಭೂಯಃ ಪುಚ್ಛಸ್ಯೋದ್ಧೀಪನೇನ ಚ || ೫.೫೩.೧೫ ||

ಪೀಡಾಂ ಕುರ್ವಂತಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನ ಮೇಽಸ್ತಿ ಮನಸಃ ಶ್ರಮಃ |

ತತಸ್ತೇ ಸಂವೃತಾಕಾರಂ ಸತ್ತವಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಂ || ೫.೫೩.೧೬ ||

ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಯಯುರ್ಹೃಷ್ಣಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಪಿಕುಂಜರಂ |

ಶಂಖಭೇರೀನಿನಾದೈಶ್ಚ ಘೋಷಯಂತಃ ಸ್ವಕರ್ಮಭಿಃ || ೫.೫೩.೧೭ ||

ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಾಣಶ್ಚಾರಯಂತಿ ಸ್ಮ ತಾಂ ಪುರೀಂ |

ಅನ್ವೀಯಮಾನೋ ರಕ್ಷೋಭಿಯಯೌ ಸುಖಮರಿಂದಮಃ || ೫.೫೩.೧೮ ||

ಹನೂಮಾಂಶ್ಚಾರಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಮಹಾಪುರೀಂ |

ಅಥಾಪಶ್ಯದ್ ವಿಮಾನಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಮಹಾಕಪಿಃ || ೫.೫೩.೧೯ ||

ಸಂವೃತಾ ಭೂಮಿಭಾಗಾಂಶ್ಚ ಸುವಿಭಕ್ತಾಂಶ್ಚ ಚತ್ವರಾಃ |
ರಥ್ಯಾಶ್ಚ ಗೃಹಸಂಬಾಧಾಃ ಕಪಿಃ ಶ್ರೃಂಗಾಟಕಾನಿ ಚ || ೫.೫೩.೨೦ ||

ತಥಾ ರಥ್ಯೋಪರಥ್ಯಾಶ್ಚ ತಥೈವ ಚ ಗೃಹಾಂತರಾಃ |
ಚತ್ವರೇಷು ಚತುಷ್ಟೇಷು ರಾಜಮಾರ್ಗೇ ತಥೈವ ಚ || ೫.೫೩.೨೧ ||

ಘೋಷಯಂತಿ ಕಪಿಂ ಸರ್ವೇ ಚಾರ ಇತ್ಯೇವ ರಾಕ್ಷಸಾಃ |
ಸ್ತ್ರೀಬಾಲವೃದ್ಧಾ ನಿರ್ಜಗ್ಮುಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಕುತೂಹಲಾತ್ || ೫.೫೩.೨೨ ||

ತಂ ಪ್ರದೀಪಿತಲಾಂಗೂಲಂ ಹನೂಮಂತಂ ದಿದೃಕ್ಷವಃ |
ದೀಪ್ಯಮಾನೇ ತತಸ್ತಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರೇ ಹನೂಮತಃ || ೫.೫೩.೨೩ ||

ರಾಕ್ಷಸ್ಯಸ್ತಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ್ಯಃ ಶಂಸುರ್ದೇವ್ಯಾಸ್ತದಪ್ರಿಯಂ |
ಯಸ್ತು ಯಾ ಕೃತಸಂವಾದಃ ಸೀತೇ ತಾಮ್ರಮುಖಿಃ ಕಪಿಃ || ೫.೫೩.೨೪ ||

ಲಾಂಗೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ಸ ಏಷ ಪರಿಣೇಯತೇ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ತದ್ ವಚನಂ ಕ್ರೂರಮಾತ್ಮಾ ಪಹರಣೋಪಮಂ || ೫.೫೩.೨೫ ||

ವೈದೇಹೀ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಹುತಾಶನಮುಪಾಗಮತ್ |
ಮಂಗಲಾಭಿಮುಖೀ ತಸ್ಯ ಸಾ ತದಾಸೀನ್ಮಹಾಕಪೇಃ || ೫.೫೩.೨೬ ||

ಉಪತಸ್ಥೇ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀ ಪ್ರಯತಾ ಹವ್ಯವಾಹನಂ |
ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಪತಿಶುಶ್ರೂಷಾ ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಚರಿತಂ ತಪಃ |
ಯದಿ ವಾ ತ್ವೇಕಪತ್ನೀತ್ವಂ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || ೫.೫೩.೨೭ ||

ಯದಿ ಕಿಂಚಿದನುಕ್ರೋಶಸ್ತಸ್ಯ ಮಯ್ಯಸ್ತಿ ಧೀಮತಃ |
ಯದಿ ವಾ ಭಾಗ್ಯಶೇಷೋ ಮೇ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || ೫.೫೩.೨೮ ||

ಯದಿ ಮಾಂ ವೃತ್ತಸಂಪನ್ನಾಂ ತತ್ಸಮಾಗಮಲಾಲಸಾಂ |
ಸ ವಿಜಾನಾತಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || ೫.೫೩.೨೯ ||

ಯದಿ ಮಾಂ ತಾರಯೇದಾಯಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ಯಸಂಗರಃ |

ಅಸ್ಮಾದ್ ದುಃಖಾಂಬುಸಂರೋಧಾಚ್ಛೇತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || ೫.೫೩.೩೦ ||

ತತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ಚಿರವ್ಯಗ್ರಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಶಿಖೋಽನಲಃ |

ಜಜ್ವಾಲ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷ್ಯಾಃ ಶಂಸನ್ನಿವ ಶುಭಂ ಕಪೇಃ || ೫.೫೩.೩೧ ||

ಹನೂಮಜ್ಜನಕಶ್ಚೈವ ಪುಚ್ಛಾನಲಯುತೋಽನಿಲಃ |

ವಮೌ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕರೋ ದೇವ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಲೇಯಾನಿಲಶೀತಲಃ || ೫.೫೩.೩೨ ||

ದಹ್ಯಮಾನೇ ಚ ಲಾಂಗೂಲೇ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ |

ಪ್ರದೀಪ್ತೋಽಗ್ನಿರಯಂ ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಮಾಂ ದಹತಿ ಸರ್ವತಃ || ೫.೫೩.೩೩ ||

ದೃಶ್ಯತೇ ಚ ಮಹಾಜ್ವಾಲಃ ಕರೋತಿ ಚ ನ ಮೇ ರುಜಂ |

ಶಿಶಿರಸ್ಯೇವ ಸಂಪಾತೋ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ || ೫.೫೩.೩೪ ||

ಅಥ ವಾ ತದಿದಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಯದ್ ದೃಷ್ಟಂ ಪ್ಲವತಾ ಮಯಾ |

ರಾಮಪ್ರಭಾವಾದಾಶ್ಚರ್ಯಂ ಪರ್ವತಃ ಸರಿತಾಂ ಪತೌ || ೫.೫೩.೩೫ ||

ಯದಿ ತಾವತ್ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಮೈನಾಕಸ್ಯ ಚ ಧೀಮತಃ |

ರಾಮಾರ್ಥಂ ಸಂಭ್ರಮಸ್ತಾದೃಕ್ ಕಿಮಗ್ನಿನಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ || ೫.೫೩.೩೬ ||

ಸೀತಾಯಾಶ್ಚಾನೃಶಂಸ್ಯೇನ ತೇಜಸಾ ರಾಘವಸ್ಯ ಚ |

ಪಿತುಶ್ಚ ಮಮ ಸಖ್ಯೇನ ನ ಮಾಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ || ೫.೫೩.೩೭ ||

ಭೂಯಃ ಸ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮುಹೂರ್ತಂ ಕಪಿಕುಂಜರಃ |

ಕಥಮಸ್ಮದ್ವಿಧಸ್ಯೇಹ ಬಂಧನಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮೈಃ || ೫.೫೩.೩೮ ||

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಸ್ಯ ಯುಕ್ತಾ ಸ್ಯಾತ್ ಸತಿ ಮಹ್ಯಂ ಪರಾಕ್ರಮೇ |

ತತಶ್ಚಿತ್ತಾ ಚ ತಾಃ ಪಾರ್ಶ್ವಾ ವೇಗರ್ವಾ ವೈ ಮಹಾಕಪಿಃ || ೫.೫೩.೩೯ ||

ಉತ್ಪಪಾತಾಥ ವೇಗೇನ ನನಾದ ಚ ಮಹಾಕಪಿಃ |

ಪುರದ್ವಾರಂ ತತಃ ಶ್ರೀಮರ್ವಾ ಶೈಲಶೃಂಗಮಿವೋನ್ನತಂ || ೫.೫೩.೪೦ ||

ವಿಭಕ್ತರಕ್ಷಃ ಸಂಬಾಧಮಾಸಸಾದಾನಿಲಾತ್ಮಜಃ |

ಸ ಭೂತ್ವಾ ಶೈಲಸಂಕಾಶಃ ಕ್ಷಣೇನ ಪುನರಾತ್ಮವಾನ್ || ೫.೫೩.೪೧ ||

ಹ್ರಸ್ವತಾಂ ಪರಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಬಂಧನಾನ್ಯವಶಾತಯತ್ |

ವಿಮುಕ್ತಶ್ಚಾಭವಚ್ಛ್ರೀಮಾನ್ ಪುನಃ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ || ೫.೫೩.೪೨ ||

ವೀಕ್ಷಮಾಣಶ್ಚ ದದೃಶೇ ಪರಿಘಂ ತೋರಣಾಶ್ರಿತಂ |

ಸ ತಂ ಗೃಹ್ಯ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಕಾಲಾಯಸಪರಿಷ್ಕೃತಂ |

ರಕ್ಷಣಸ್ತಾನ್ ಪುನಃ ಸರ್ವಾನ್ ಸೂದಯಾಮಾಸ ಮಾರುತಿಃ || ೫.೫೩.೪೩ ||

ಸ ತಾನ್ ನಿಹತ್ವಾ ರಣಚಂಡವಿಕ್ರಮಃ

ಸಮೀಕ್ಷಮಾಣಃ ಪುನರೇವ ಲಂಕಾಂ |

ಪ್ರದೀಪ್ತಲಾಂಗೂಲಕೃತಾರ್ಚಿಮಾಲೀ

ಪ್ರಕಾಶಿತಾದಿತ್ಯ ಇವಾರ್ಚಿಮಾಲೀ || ೫.೫೩.೪೪ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||